

ANDMEHALDUSE KORD

Sisukord

1.Üldsätted.....	2
2.Seotud dokumendid.....	2
3.Mõisted.....	2
4.Andmehalduse põhitegevused.....	4
4.1.Andmehalduse sisu	4
4.2.Andmehalduse üksteisele järgnevad etapid	4
5.Andmehalduse osapooled ja vastutus.....	4
5.2.Andmehalduse juhtimise rollid.....	4
5.2.1.Ravimiameti peadirektori vastutusala.....	4
5.2.2.Andmehalduse eest vastutava arendus- ja haldusosakonna juhi vastutusala	4
5.2.3.Andmehaldusspetsialisti vastutusala.....	5
5.3. Andmehalduse teostamise rollid	5
5.3.1.Töörühm.....	5
5.3.2.Andmeomaniku ülesanded	5
5.3.3.Andmehaldusspetsialisti ülesanded	6
5.3.4.Tooteomaniku ülesanded.....	6
5.3.5.Infoturbe eest vastutava isiku ülesanded.....	6
5.3.6.Teenistuja ülesanded	6
6.Andmehalduse teostamine.....	6
6.1.Andmehalduse põhiprotsess - Ärisõnastiku ja andmekataloogi loomine ning haldamine	6
6.2.Ärisõnastik.....	7
6.3.Andmekataloog.....	8
6.4.Ärireeglite ja andmekvaliteedi (reeglite, mõõdikute ja probleemide) haldamine	9
6.5.Andmekvaliteedi mõõtmine ja sellealaste probleemide lahendamine.....	9
7.Andmeturvalisuse tagamine	9
Lisa 1. Näited	10
Ärisõnastik.....	10
Ärimõiste	10
Ülemmõiste.....	10
Ärimõistete omavahelised seosed.....	11
Ärireeglid.....	11
Andmekvaliteedi reeglid (näited)	11
Seosed ärimõistete, andmeelementide, ärireeglite ja andmekvaliteedi reeglite vahel.....	11
Lisa 2. Andmekvaliteedi probleemi nõuete näited ja lisaselgitused.....	12

1. Üldsätted

- 1.1. Ravimiameti andmehalduse kord (edaspidi kord) kehtestab andmehaldusealase töökorralduse Ravimiameti andmete ja ärisõnastiku haldamiseks ning andmekvaliteedireeglite loomiseks, andmekvaliteedi mõõtmiseks ja haldamiseks.

- 1.2. Andmehalduse eesmärk on kvaliteetsete teenuste osutamise toetamine, andmepõhiste juhtimisotsuste toetamine ning andmete tõlgendamisest põhjustatud probleemide ennetamine.
 - 1.3. Korra sihtrühm on kõik Ravimiameti teenistujad, kes tegelevad Ravimiameti infosüsteemide arendamise, andmete töötlemise, andmete sisestamise ning andmete kasutamisega. Uuele teenistujale tutvustab andmehalduse korda arendus- ja haldusosakonna andmehaldusspetsialist.
2. **Seotud dokumendid**
- 2.1. Isikuandmete kaitse üldmäärus (GDPR),
 - 2.2. Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused,
 - 2.3. Avaliku teabe seadus ([AvTS](#)),
 - 2.4. Statistikaameti [Andmehalduse mõisted](#),
 - 2.5. Statistikaameti [Lühijuhis isikuandmete ja eriliiki isikuandmete määramiseks andmekogudes](#),
 - 2.6. Statistikaameti [Andmekvaliteedi juh](#)is,
 - 2.7. Andmekaitse inspeksiooni [Andmekogude juhend](#),
 - 2.8. Infovara kasutuselevõtu ja arendamise kord,
 - 2.9. Infoturvapoliitika,
 - 2.10. Andmekaitse kord.
3. **Mõisted**
- 3.1. **Andmebaas** on omavahel seotud ja süstematiseeritud andmete kogum.
 - 3.2. **Andmed ehk informatsioon** on mis tahes viisil ja mis tahes andmekandjale jäädvustatud või dokumenteeritud teave ning kõikvõimalike (sh infotehnoloogiliste) vahendite abil edastatav või töödeldav teave.
 - 3.3. **Andmeelement** on osa andmetest, mida hallatakse ja kirjeldatakse, et tagada nende kvaliteet ja mõistetavus. Andmeelement on vähem tehniline mõiste, mis on sisuliselt võrdväärne andmevälja ehk tabeli veeruga.
 - 3.4. **Andmehaldus** on asutuse andmete haldamine varana, mis hõlmab endas andmete kui vara kirjeldamist, selle kvaliteedi juhtimist ja parendamist ning andmete juurdepääsu ja selle kasutamise uue väärtuse loomise teadlikku juhtimist.
 - 3.5. **Andmehaldusspetsialist** on andmehalduse koordinaator ja andmeomanike tehniline tugi ning andmete kirjeldamise ja andmete kvaliteedi parandamisega seonduvate tegevuste koordinaator.
 - 3.6. **Andmehaldustarkvara** on infosüsteem, mis aitab hallata Ravimiameti ärisõnastikku, kirjeldada andmekataloogi sisu ning äriterminite ja andmete omavahelisi seoseid.
 - 3.7. **Andmekataloog** on Ravimiameti andmestike loend, mis sisaldab andmestike kirjeldust, andmetabelite ja andmeelementide metaandmeid ja kirjeldusi, ärimõistete ja andmeelementide seoseid.
 - 3.8. **Andmekirjeldus** on andmeelemendi ning kõigi selle nime ja sõnu sisaldavate andmestruktuuride formaliseeritud kirjeldus [ISO/IEC 2382-17:1999].
 - 3.9. **Andmekogu** on riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum, mis asutatakse ja mida kasutatakse seaduses, selle alusel antud õigusaktis või rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks. [[AvTS](#), § 43¹].
 - 3.10. **Andmekvaliteedi mõõdikud** on andmekvaliteedi nõuetele ja kasutamise vajadusele vastamise määr.

- 3.11. Andmekvaliteedi reeglid** on algoritmid, mis kontrollivad andmete struktuuri, vormingut ja paigutust andmebaasis ning võrdlevad seda eelnevalt kirjeldatud andmekvaliteedi nõuetega. Andmekvaliteedi reeglid on seotud andmeelementidega. Andmekvaliteedi reeglid tulenevad ärireeglistest. (vt Lisa 1)
- 3.12. Andmekvaliteet** on määr, mille ulatuses andmete olemasolevad omadused vastavad nõudmistele (õigsus, täielikkus, ajakohasus, reeglipärasus ja ühekordsus, vt Lisa 2).
- 3.13. Andmeomanik** on Ravimiametis määratud rollina, mida kannavad teenuste ja protsesside juhid või infosüsteemide peakasutajad. Ta vastutab andmete kasutamise ja kvaliteedi eest, määrab juurdepääsureeglid ning tagab elutsükli põhimõtete järgimise (andmete kogumine, säilitamine, kasutamine, jagamine ning arhiveerimine või kustutamine) oma tööülesannete piires.
- 3.14. Andmestik** on identifitseeritav ja hallatav andmete kogum, mida hallatakse kindla isiku poolt ning millele saab anda juurdepääsu või seda alla laadida ühes või enamas vormingus. Oluline andmestiku moodustumise kriteerium on rühm või kogum, mida käsitletakse või hallatakse ühe tervikuna, tavaliselt kirjeldatakse seda ühe tervikuna, sh pealkirjastatakse, sellele antakse juurdepääs kui tervikule ning selle väärtust hinnatakse ja säilitatakse tervikuna [Statistikaamet, [Andmehalduse mõisted](#)].
- 3.15. Andmeväli** on andmebaasi või tabeli konkreetne osa, kuhu salvestatakse konkreetset tüüpi andmeid.
- 3.16. Eriliiki isikuandmetena** mõistetakse järgmisi andmeid: isikuandmed, millest ilmneb rassiline või etniline päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused või ametiühingusse kuulumine; geneetilised andmed, füüsilise isiku kordumatuks tuvastamiseks kasutatavad biomeetrilised andmed, terviseandmed või andmed füüsilise isiku seksuaalelu ja seksuaalse sättumuse kohta [Statistikaamet, [Lühijuhis isikuandmete ja eriliiki isikuandmete määramiseks andmekogudes](#)].
- 3.17. Infosüsteem** on info kogumise, töötlemise, säilitamise ja väljastamise vahendite kogum. Iga infosüsteem ei ole alati andmekogu, aga iga andmekogu on alati infosüsteemi osa. [[AKI Andmekogude juhend](#)]
- 3.18. Isikuandmed** on sellised andmed, mille kaudu on võimalik konkreetset füüsilist isikut otseselt või kaudselt tuvastada, näiteks tema nime, isikukoodi või e-posti aadressi kaudu [Statistikaamet, [Lühijuhis isikuandmete ja eriliiki isikuandmete määramiseks andmekogudes](#)].
- 3.19. Kvaliteedi mõõtmise raport** on dokument, mis annab ülevaate andmekvaliteedi seisundist.
- 3.20. Põhiandmed** on riigi infosüsteemi kuuluvasse (Ravimiameti) andmekogusse kogutavad andmekogu unikaalsed andmed, mis tekivad andmekogu haldaja (Ravimiameti) avalike ülesannete täitmise käigus [[AvTS](#) § 43⁶].
- 3.21. Ärimõiste** on Ravimiameti tegevust kirjeldav mõiste. Selle abil määratletakse Ravimiameti igapäevased tegevused ja protsessid ning see aitab kaasa ametisisese suhtlemise standardiseerimisele. Ärimõisted võivad omavahel seotud olla. (vt Lisa 1)
- 3.22. Äriprotsess** on strateegilistele eesmärkide saavutamisele suunatud tegevuste, toimingute ja protseduuride kogum, mis moodustavad terviku. Äriprotsessi või erinevate äriprotsesside kombineerimise tulemuseks on sise- või väliskliendile pakutav teenus.
- 3.23. Ärireegel** on kokkulepitud tingimus või põhimõte, mis määrab andmete protsessis kasutamist, et tagada teenuse (äriprotsessi) korrektne toimimine ja eesmärkide täitmine. Ärireeglid on seotud ärimõistetega. (vt Lisa 1)

3.24. Ärisõnastik sisaldab kõiki ravimiameti tegevustes kasutatavaid ärimõisted koos sisu selgituse, andmeobjektide loendi, atribuutide loendi ning neid mõisteid kasutavate osapooltega. (vt Lisa 1)

3.25. Ärisõnastiku termin (*business term*) on ärimõistet kirjeldava tunnuse kokkuleppeline nimetus valitud keeltes. Termin on sõnaüksus, st sõna või sõnaühend, millega mõistet tähistatakse.

4. Andmehalduse põhitegevused

4.1. Andmehalduse sisu

4.1.1. põhimõtete ja nõuete kehtestamine (kord, andmekirjelduse ja -kvaliteedi kirjeldamise juhendid);

4.1.2. tegevuste eest vastutavate rollide määramine;

4.1.3. andmehaldusprotsesside väljatöötamine ja juurutamine;

4.1.4. andmete kirjeldamine ning ärimõistete loomine;

4.1.5. äri- ja andmekvaliteedireeglite loomine.

4.2. Andmehalduse üksteisele järgnevad etapid

4.2.1. andmekataloogide **loomine** andmehaldustarkvarasse;

4.2.2. ärimõistete sõnastiku, ärimõistete ja andmete omavaheliste seoste **loomine**;

4.2.3. äri- ja andmekvaliteedireeglite **loomine**;

4.2.4. andmekataloogi **haldamine** (ehk andmekirjelduste ajakohasena hoidmine);

4.2.5. ärimõistete sõnastiku, ärimõistete ja andmete omavaheliste seoste **haldamine**;

4.2.6. äri- ja andmekvaliteedireeglite **haldamine**;

4.2.7. andmekvaliteedi mõõtmine ja -probleemide lahendamine.

5. Andmehalduse osapooled ja vastutus

5.1. Ravimiameti andmehalduse strateegia ja reeglid paneb paika arendus- ja haldusosakond, andmehalduse praktilise teostuse korraldab andmehaldusspetsialist.

5.2. Andmehalduse juhtimise rollid

5.2.1. Ravimiameti peadirektori vastutusala

5.2.1.1. Vastutab andmehaldusega seonduvate tegevuste järelevalve, toetamise ja rahastamise eest.

5.2.1.2. Jõustab riiklikud regulatsioonid ja üleüldiste soovitusel.

5.2.1.2.1. Määrab andmeomanikud.

5.2.1.2.2. Tagab, et andmehalduse alased tegevused oleks vajadusel kajastatud Ravimiameti arengustrateegias ning aastaplaanides.

5.2.2. Andmehalduse eest vastutava arendus- ja haldusosakonna juhi vastutusala

5.2.2.1. Tagab, et andmehalduse alased tegevused oleks vajadusel kajastatud Ravimiameti arengustrateegias ning aastaplaanides. Kooskõlastab andmehalduse vajadused juhtkonnaga.

5.2.2.2. Osaleb andmehaldusalaste tegevuste tööplaani koostamises ja toetab andmehaldusspetsialisti Ravimiameti andmehalduse protsesside väljatöötamisel.

5.2.2.3. Juhib andmehaldusega seotud töökorralduse muudatusi.

5.2.2.4. Kommuniqueerib laiapõhjaliselt andmehalduse vajalikkust ning propageerib andmehalduse tegevusi ja projekte.

5.2.2.5. Omab andmehalduse dokumentatsiooni ja teeb selle üle järelevalvet.

5.2.2.6. Osaleb andmehalduse põhimõtete loomisel.

5.2.2.7. Osaleb vajadusel andmekvaliteedi projektides.

5.2.3. Andmehaldusspetsialisti vastutusala

5.2.3.1. Töötab välja andmehalduse protsessid ja koostab andmehaldusalaste tegevuste tööplaani.

- 5.2.3.2. Loob ja hoiab ajakohasena andmehalduse korra ja protsessid, juurutab need ning jälgib nende täitmist.
- 5.2.3.3. Korraldab ja kaardistab andmehaldusprotsesside sidumist äriprotsesside ja -teenustega.
- 5.2.3.4. Korraldab andmehalduse teemalisi koolitusi ja koostab juhiseid.
- 5.2.3.5. Juurutab andmehalduse ja -kvaliteediga seonduva tarkvara.
- 5.2.3.6. Koordineerib andmekogude andmekataloogi loomist ja ajakohastamist.
- 5.2.3.7. Koordineerib ärimõistete ühtlustamise protsessi.
- 5.2.3.8. Koordineerib ärisõnastiku loomist ja ajakohasena hoidmist.
- 5.2.3.9. Töötab välja andmekvaliteedi raportid ja mõõdikud ning jälgib neid.

5.3. Rollid andmehalduses

5.3.1. Töörühm

- 5.3.1.1. Kutsutakse kokku kindla eesmärgi täitmiseks ja andmehalduse alaste küsimuste lahendamiseks (näiteks Raviameti üldiste ärimõistete kirjeldamine, ühe andmekogu andmekvaliteedinõuete kirjeldamine jne). Töörühma kutsub kokku andmehaldusspetsialist vastavalt vajadusele.
- 5.3.1.2. Koosneb andmehaldusspetsialistist ning vastavalt projektile andmeomanikest ja tooteomanikest, vajadusel kaasatakse ka teisi arendus- ja haldusosakonna liikmeid ning koostööpartnereid.
- 5.3.1.3. Esitab juhtkonnale kinnitamiseks andmehalduse põhimõtted ja protsessid ning vajalikud tegevuskavad.

5.3.2. Andmeomaniku ülesanded

- 5.3.2.1. Määrab ja/või viib õigusaktidega vastavusse valdkonna teenuse andmete printsiibid, näiteks uuendamise sageduse, säilitamise aja, kasutamise ja kustutamise tingimused jms.
- 5.3.2.2. Kirjeldab ja haldab koostöös andmehaldusspetsialistiga oma valdkonna teenusega seotud ärimõisted, andmeelemendid ja ärireeglid ning vajadusel kooskõlastab need teiste teenuste andmeomanikega.
- 5.3.2.3. Loob koostöös andmehaldusspetsialistiga tingimused ja süsteemi andmekvaliteedi tagamiseks:
 - 5.3.2.3.1. Seab andmekvaliteedi reeglid vastavalt nõuetele.
 - 5.3.2.3.2. Osaleb andmekvaliteedi reeglite mõõdikute välja töötamisel.
 - 5.3.2.3.3. Algatab andmekvaliteedi parandamise protsessid ja projektid ning järjestab need prioriteetsuse alusel.
 - 5.3.2.3.4. Esitab teistele äriprotsessides osalejatele nõuded andmete kogumiseks ning andmekvaliteedi parandamiseks.
- 5.3.2.4. Analüüsib kogutavate andmete vastavust andmekvaliteedi nõuetele.

5.3.3. Andmehaldusspetsialisti ülesanded

- 5.3.3.1. Kirjeldab koostöös andmeomanikega teenuste ja infosüsteemide andmestikud ja andmed riigis kokkulepitud andmekirjelduse standardist lähtuvalt.
- 5.3.3.2. Toetab andmeomanikke ja sidusrühmasid ärimõistete, andmeelementide, ärireeglite ning andmekvaliteedi reeglite kirjeldamisel.
- 5.3.3.3. Haldab andmehaldustarkvara.
- 5.3.3.4. Kaardistab koostöös andmeomanikega ärimõistete ja andmetabelite vahelised omavahelised seosed.
- 5.3.3.5. Dokumenteerib ärireeglitest tulenevad andmete kvaliteedinõuded ja andmekvaliteedi mõõdikud, kogub mõõtetulemused ja koostab raporti.

5.3.3.6. Mõõdab andmekvaliteeti ja edastab andmekvaliteedi probleemid toote- ja andmeomanikule.

5.3.3.7. Kogub ja kirjeldab koostöös andmeomanike ja tooteomanikega teenuste ja infosüsteemide lõikes kõik andmete elutsükli puudutavad nõuded: sisestamine, kogumine, töötlemine, säilitamine, kasutamine, kustutamine.

5.3.4. Tooteomaniku ülesanded

5.3.4.1. Omab ülevaadet kindla infosüsteemiga seotud andmetest.

5.3.4.2. Nõustab ja valideerib andmekvaliteedireeglite infosüsteemidesse seadmist.

5.3.4.3. Nõustab andmekvaliteedi mõõdikute väljatöötamisel.

5.3.4.4. Teeb regulaarseid ja ühekordseid andmepäringuid andmekvaliteedi probleemide põhjuste välja selgitamiseks.

5.3.4.5. Juhib andmehaldusspetsialisti tähelepanu avastatud probleemidele IT-süsteemides.

5.3.4.6. Toetab andmeomanikke ja andmehaldusspetsialisti ärimõistete, andmeelementide, ärireeglite ning andmekvaliteedi reeglite kirjeldamisel.

5.3.5. Infoturbe eest vastutava isiku ülesanded

5.3.5.1. Vastutab oma vastutusala piires ja nõustab vastutusalas olevate õigusaktide ja protseduuride koosloome osas.

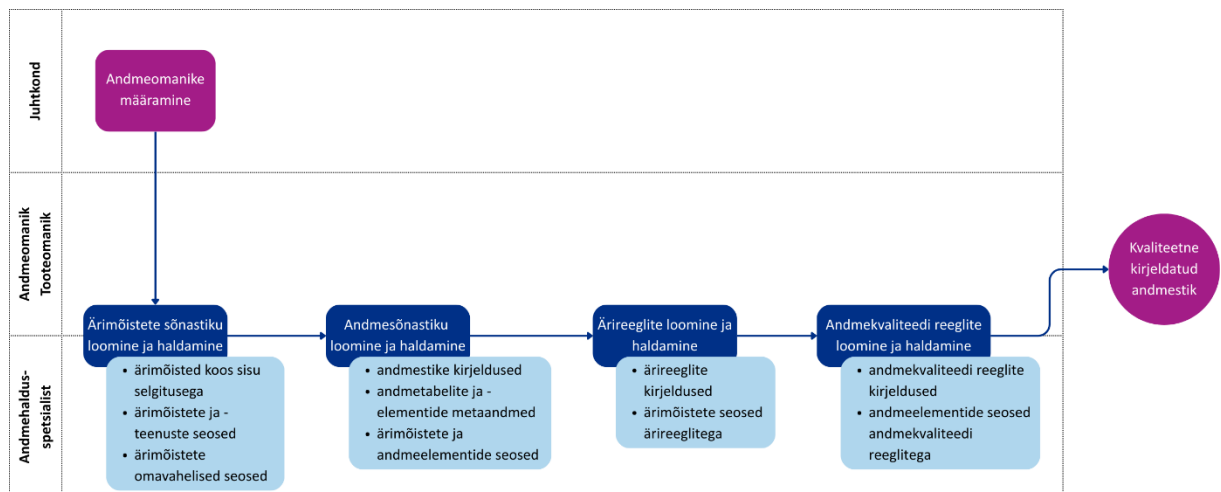
5.3.6. Teenistuja ülesanded

5.3.6.1. Sisestab ja töötleb andmeid infosüsteemides kvaliteetselt ning kehtivate nõuete kohaselt.

5.3.6.2. Parandab avastatud andmealased probleemid oma rolli piires või edastab need viivitamata andme- ja/või tooteomanikule.

6. Andmehaldus

6.1. Andmehalduse põhiprotsess - Ärisõnastiku ja andmekataloogi loomine ning haldamine

Joonis 1. Andmehalduse põhiprotsess

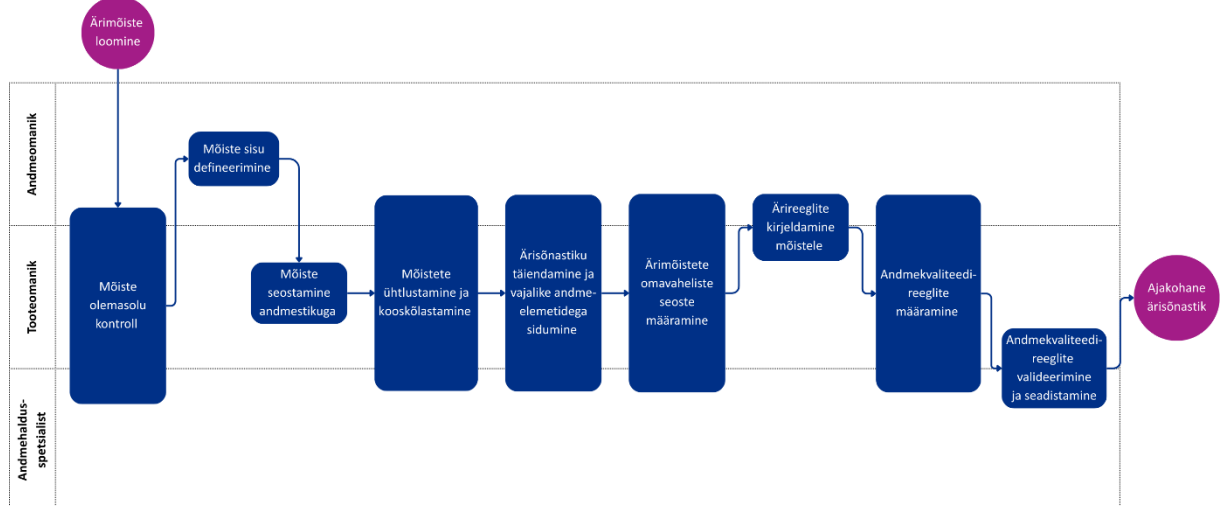
6.1.1. Andmehaldusspetsialist kirjeldab koostöös andme- ja tooteomanikuga Ravimiameti ärimõistete ja nendega seonduvad andmed andmehaldustarkvara ärisõnastikus ja andmekataloogis.

6.1.2. Põhiprotsess koosneb 5 etapist (joonis 1):

- Andmeomanik – AO
- Tooteomanik – TO
- Andmehaldusspetsialist – AHS

- 6.1.2.1. Andmeomanike määramine (juhtkond)
- 6.1.2.2. Ärimõistete sõnastiku loomine ja haldamine (AO + TO + AHS)
- 6.1.2.3. Andmesõnastiku loomine ja haldamine (AO + TO + AHS)
- 6.1.2.4. Ärireeglite loomine ja haldamine (AO + TO + AHS)
- 6.1.2.5. Andmekvaliteedi reeglite loomine ja haldamine (AO + TO + AHS)

6.2. Ärisõnastik

Joonis 2. Ärisõnastiku loomise ja haldamise protsess.

6.2.1. Ärisõnastikus kasutatakse valdkonna märksõnastikes ja valdkonna õigusaktides (nt Farmaatsiaterminoloogia, Euroopa Ravimiameti rakendusjuhendid (PMS: EU IDMP Implementation Guide, UPD: UPD Implementation Guide), Ravimiseadus) kasutatud termineid.

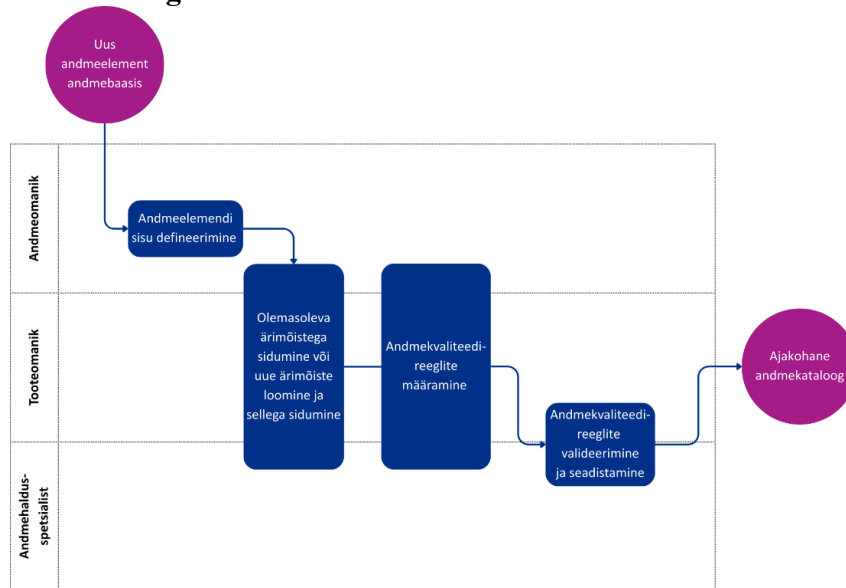
6.2.2. Ärisõnastik sisaldab:

- 6.2.2.1. kõiki Ravimiameti tegevustes kasutatavaid ärimõisteid koos sisu selgitusega;
- 6.2.2.2. ärimõistete ja -teenuste seoseid;
- 6.2.2.3. ärimõistete omavahelisi seoseid;
 - 6.2.2.3.1. seosetüübid:
 - 6.2.2.3.1.1. SEOTUD (*Related to*);
 - 6.2.2.3.1.2. SÜNONÜÜM (*Equivalent to*);
 - 6.2.2.3.1.3. LAIEM (*Parent of*);
 - 6.2.2.3.1.4. KITSAM (*Child of*)
- 6.2.2.4. ärimõistete seoseid ärireeglitega.

6.2.3. Ärisõnastiku loomise ja haldamise protsessi etapid (joonis 2):

- 6.2.3.1. Mõiste olemasolu kontroll (AO + TO + AHS)
- 6.2.3.2. Mõiste sisu defineerimine (AO)
- 6.2.3.3. Mõiste seostamine andmestikuga (TO)
- 6.2.3.4. Mõistete ühtlustamine ja kooskõlastamine (AO + TO + AHS)
- 6.2.3.5. Ärisõnastiku täiendamine ja vajalike andmeelementidega sidumine (AO + TO + AHS)
- 6.2.3.6. Ärimõistete omavaheliste seoste määramine (AO + TO + AHS)
- 6.2.3.7. Ärireeglite kirjeldamine mõistele (AO + TO)
- 6.2.3.8. Andmekvaliteedireeglite määramine (AO + TO + AHS)
- 6.2.3.9. Andmekvaliteedireeglite valideerimine ja seadistamine (AHS + TO)

6.3. Andmekataloog

Joonis 3. Andmekataloogi loomise ja haldamise protsess.

6.3.1. Andmekataloog sisaldab:

- 6.3.1.1. andmestike kirjeldust;
- 6.3.1.2. andmetabelite ja andmeelementide metaandmeid, sh
 - 6.3.1.2.1. märkeid, kas tegemist on põhiaandmete, isikuandmete ja/või eriliigiliste isikuandmetega;
- 6.3.1.3. ärimõistete ja andmeelementide seoseid;
- 6.3.1.4. andmeelementide seoseid andmekvaliteedi nõuetega.

6.3.2. Andmekataloogi loomise ja haldamise protsessi etapid (joonis 3):

- 6.3.2.1. Andmeelemendi sisu defineerimine (AO)
- 6.3.2.2. Olemasoleva ärimõistega sidumine või uue ärimõiste loomine ja sellega sidumine (AO + TO + AHS)
- 6.3.2.3. Andmekvaliteedi reegli kirjeldamine (AO + TO + AHS)
- 6.3.2.4. Andmekvaliteedi reeglite valideerimine ja seadistamine (AHS + TO)

6.4. Ärireeglite ja andmekvaliteedi (reeglite, mõõdikute ja probleemide) haldamine

- 6.4.1. Ravimiameti äri- ja andmekvaliteedi reeglid kirjeldatakse ärisõnastikus ja andmekataloogis. Ärireeglid esitavad nõuded Ravimiameti andmete kvaliteedile. Andmekvaliteedi reegel on alati seotud mõistetega.

6.5. Andmekvaliteedi mõõtmine ja sellealaste probleemide lahendamine

- 6.5.1. Andmekvaliteedi mõõtmine ja sellealaste probleemide lahendamine on tehniliste tegevuste ahel (validaatori täiendamine, sisestusreeglite täiustamine), mille käigus andmeomanikud, tooteomanikud ja andmehaldusspetsialist seadistavad andmekvaliteedi reeglitele mõõdikud.
- 6.5.2. Kirjeldatud andmekvaliteedi reeglite alusel mõõdab andmehaldusspetsialist koostöös tooteomanikega andmete kvaliteeti ja koostab andmestiku kvaliteedi mõõtmise raportid.
- 6.5.3. Raportites väljatoodud vead viitavad andmetele, mida ei tohi halva kvaliteedi tõttu kasutada ja mis andmebaasis parandatakse.
- 6.5.4. Andmehaldusspetsialist hindab regulaarselt andmestiku kvaliteedi mõõtmise raporti alusel andmekvaliteeti (vigade olemasolu, andmekvaliteedi muutust ajas).
- 6.5.5. Andmehaldusspetsialist ja tooteomanik tuvastavad probleemide põhjused ning esitavad mõõtetulemused andmeomanikule.

- 6.5.6.** Andmehaldusspetsialist kannab mõõtetulemused riskiregistrisse ja teostab vajadusel järelkontrolli andmekvaliteedi vigade parandamise kohta.
- 6.5.7.** Andmekvaliteedi mõõtetulemuste alusel toimub regulaarne andmekvaliteedi parandamine, mille eest vastutab andmeomanik. Andmeomanik hindab vigade mõju Ravimiametile ja nende kriitilisust ning algatab vajadusel andmete parandamise protsessi mõistliku aja jooksul. Andmeomanik esitab vigade mõju hinnangu andmehaldusspetsialistile.
- 6.5.8.** Andmehaldusspetsialist on kohustatud vajadusel algatama andmekvaliteedireeglite ja/või mõõdikute muutmise. Muutmise ettepaneku võib teha ka andmeomanik.

7. Andmeturvalisuse tagamine

- 7.1.** Andmeturvalisus on reguleeritud Ravimiameti infoturvapoliitika juhtdokumendiga, mis koondab Ravimiameti infoturbealased põhimõtted ja suunised ning reguleerib Ravimiameti infovarade haldust ja kaitset.

Ärisõnastik

☐	ravimi müügiluba RA	Enne ravimi müügi alustamist taotleb ravimitoo...	Ravimiamet
☐	harvikaigus RA	Euroopa Liidu tasandil defineeritakse harvikhai...	Ravimiamet
☐	EudraCT RA	European Union Drug Regulating Authorities Cl...	Ravimiamet
☐	ravim RA	Igasugune aine või ainete kombinatsioon, mis ...	Ravimiamet
☐	ravimiinfo RA	Info ravimi ja selle kasutamise kohta, mis üksik...	Ravimiamet
☐	ravimi müügiloo hoidja RA	Isik, kellele on väljastatud ravimi müügiluba. M...	Ravimiamet

Ärimõiste

Business Term Name

ravimi müügiluba RA

Synonym

Description

Enne ravimi müügi alustamist taotleb ravimitootja või tema esindaja müügiloo. Müügiloo saamiseks peab ravimitootja Ravimiametile esitama tõendid, et ravim on kvaliteetne, toimib ja on piisavalt ohutu.

Changed at

2026-03-10 18:24

Changed by

Anett Sandberg

▼

Status

Kinnitatud

Domain

Ravimiamet

Tags

References 1 Business Term

^

Reference Type

Relates to

▼

Business Term

ravim RA

—

+

Related Values

^

+

References 0 Requirements

^

+

Semantilised kirjeldused

Referenced by 6 Business Terms

Referenced by 0 Business Rules

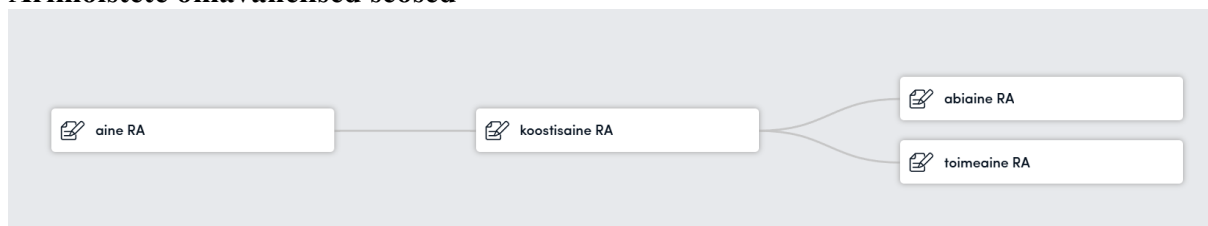
Referenced by 0 Data Structures

Referenced by 27 Data Fields

Ülemmõiste

„Aine“ on ülemmõiste, mille alla kuulub alammõiste „koostisaine“. „Koostisaine“ ise on ülemmõisteks mõistetele „abiaine“ ja „toimeaine“.

Ärimõistete omavahelised seosed

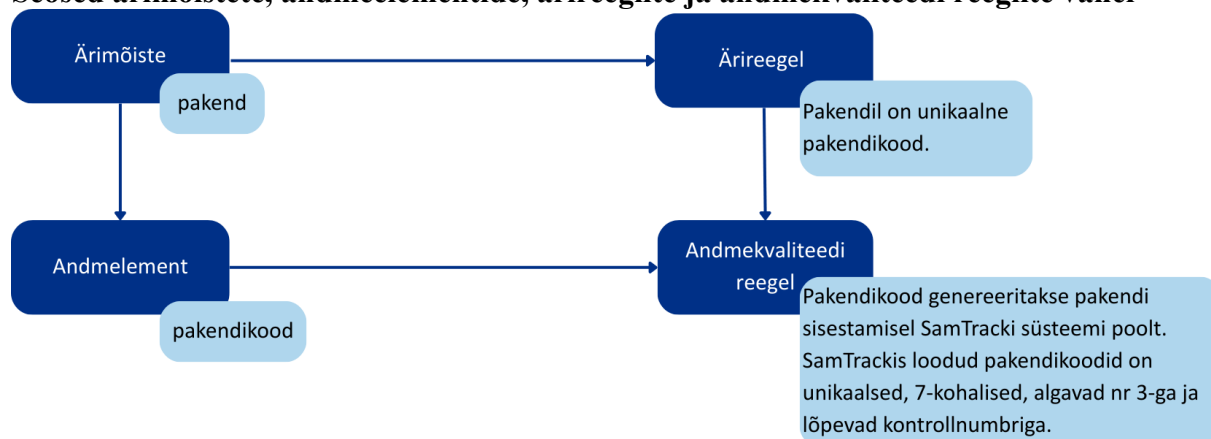
Ärireeglid

Ärisõnastiku mõiste	Ärireegel	Allikas
pakend	Pakendil on unikaalne pakendikood.	https://www.riigiteataja.ee/akt/1
pakendi infoleht	Pakendi infolehe muudatused kantakse registrisse ühe ööpäeva jooksul pärast muudatuse tegemist.	https://www.riigiteataja.ee/akt/1

Andmekvaliteedi reeglid (näited)

Tunnus	Indikaator	Probleemi liik	Reegel	Reegli rakend	Mõõdik	Hetketa	Sihhta
Org-i registrikood	Süntaktiline õigsus	Süntaksi rikkum	8-kohaline number, algab 1,8,9	Kood	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Org-i registrikood	Autentsus	Vale väärtus	Peab leiduma vaste äriregistris	X-tee live	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Org-i nimi	Atribuudi täielikkus	Puuduv väärtus	Nimi peab olema täidetud	X-tee live	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Org-i nimi	Ajakohasuse määr	Vale väärtus	Nimi peab olema ajakohane	X-tee auto	Kirjete arv, kus reegel kehtib (kontroll 1x näd	???	100%
Org-i staatus	Autentsus	Vale väärtus	Staatuse peab olema korrektne	/T	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Org-i staatus	Atribuudi täielikkus	Puuduv väärtus	Staatuse peab olema täidetud	Kood	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Org-i staatus	Ajakohasuse määr	Vale väärtus	Staatuse peab olema ajakohane	/T, X-tee auto	Kirjete arv, kus reegel kehtib	???	100%
Maakond	Autentsus	Vale viide	Maakond peab olema korrektne	AH			
Maakond	Atribuudi täielikkus	Puuduv väärtus	Maakond peab olema täidetud	Kood	Kirjete arv, kus reegel kehtib	100%	100%
Maakond	Atribuudi täielikkus	Viiteterviklus	Maakond peab eksisteerima	X-tee auto	Kirjete arv, kus reegel kehtib (kontroll 1x näd	100%	100%
Maakond	Ajakohasuse määr	Vale viide	Maakond peab olema ajakohane	AH			
Kogutulu	Ajakohasuse määr	Vale väärtus	Kogutulu peab olema korrektne	AH			

Seosed ärimõistete, andmeelementide, ärireeglite ja andmekvaliteedi reeglite vahel

Lisa 2. Andmekvaliteedi probleemi nõuete näited ja lisaselgitused

[Statistikaamet, [Andmekvaliteedi juhis](#)]

Õigsus näitab, mil määral vastavad andmed tegelikkusele. Andmete õigsus jaguneb süntaktiliseks ja semantiliseks õigsuseks. Süntaktiline õigsus kontrollib andmete vormilist korrektsust. Näiteks kui nimi „Tõnu“ on andmetes talletatud kui „Tõnu“ pole andmed süntaktiliselt õiged. Semantiline õigsus kontrollib andmete sisulist korrektsust ehk autentsust. Näiteks kui inimese nimi on „Tõnu“ aga tema sooks on märgitud „N“ (Naine).

Täielikkus näitab, mil määral on olemas kõik nõutud andmed. Täielikkus on vaadeldav kahes osas: kirjade täielikkus ja kogumi ehk populatsiooni täielikkus. Kirjade täielikkus näitab, mil määral on andmekirje kõigil tunnustel olemas väärtused. Näiteks mil määral on andmetabeli veeru read täidetud. Populatsiooni täielikkus näitab kas kõik nõutavad kirjed on olemas. Näiteks andmetabeli puhul kõigi nõutud veergude olemasolu.

Ajakohasus näitab, mil määral andmete värskus ja kättesaadavus vastab vajadustele ja nõuetele. Aja jooksul andmed muutuvad ning viide reaalsest sündmusest ning nende andmetes fikseerimise või andmete värskendamise vahel on vältimatu. Seetõttu on võimalik olukord, kus andmed on küll uuendatud, kuid nende tekkeks või värskendamiseks kuluv aeg muudab andmete kasutamise mõne konkreetse ülesande jaoks võimatuks. Näiteks võib ülikooli tunniplaan olla küll värske, kuid see pole ajakohane kui see jõuab tudengiteni alles pärast loengute algust.

Reeglipärasus näitab, mil määral andmete formaat ja struktuur vastab nõuetele. Esiteks tähendab reeglipärasus kokkulepitud klassifikaatorite kasutamist (näiteks EMTAK-i kasutamist majandusliku tegevusala talletamiseks). Teiseks tähendab reeglipärasus kokkulepitud andmemustrite järgimist. Näiteks on kokkulepitud andmemuster (süntaks) kuupäeval ja isikukoodil ning need on seotud andmetüüpidega kuupäev (*date*) ja arv (*integer*). Reeglipärasuse alla kuulub ka andmete küsimine kokkulepitud põhiandmete allikast. Põhiandmete allikas võib olla nii asutuse sees (*master data*), kui ka üleriigiline. Üleriigilise põhiandmete allika puhul on tavaliselt tegu kokkulepitud klassifikaatoriga nagu aadressiandmed, katastritunnus või äriregistri kood.

Ühekordsus näitab, mil määral esineb andmetes duplikaatkirjeid. Ühekordsuse probleem tekib juhul, kui ühe reaalsest elust pärineva objekti kohta on andmetes talletatud kaks või enam kirjet. Näiteks kui ühe isiku kohta on andmetes talletatud mitu kirjet.

Andmekvaliteedi probleem	Dimensioonid				
	Õigsus	Täielikkus	Ajakohasus	Reeglipärasus	Ühekordsus
Puuduv väärtus		√			
Süntaksi rikkumine	√				
Vale väärtus	√		√		
Väärtusvahemiku rikkumine	√				
Sobimatu alamstring	√				
Õigekirjaviga	√				
Ebatäpne väärtus	√				
Valdkonnakitsenduse rikkumine	√			√	
Unikaalse väärtuse rikkumine					√
Sünonüümide kasutus				√	
Pooltühi kirje		√			
Funktsionaalse sõltuvuse rikkumine	√			√	
Ligikaudselt dubleerivad kirjed				√	√
Vastuoluliselt dubleerivad kirjed	√				√
Viiteterviklus		√			
Vale viide	√		√		
Süntaksite mitmekesisus				√	
Ringlus kirjete seas		√			
Mõõtnisühikute mitmekesisus				√	
Esitluse mitmekesisus				√	
Homonüümide kasutus					√